

СХВАЛЕНО
розпорядженням Кабінету Міністрів
України
від _____ № _____

СТРАТЕГІЯ **розвитку штучного інтелекту в Україні на період до 2030 року**

Опис проблем, які обумовили прийняття Стратегії

Ця Стратегія спрямована на вдосконалення державної політики у сфері розвитку штучного інтелекту та розроблена з урахуванням практичного досвіду застосування штучного інтелекту, наявності розвиненої цифрової державної інфраструктури та реалістичної оцінки поточних умов і обмежень розвитку штучного інтелекту в Україні. Метою цієї Стратегії є створення умов для розвитку, впровадження та використання технологій штучного інтелекту в Україні шляхом поєднання швидкого його впровадження у пріоритетних сферах із розвитком інфраструктури, навичок, інституційних спроможностей та системи управління, а також забезпеченням відповідального, етичного, прозорого, підзвітного та людиноцентричного використання таких технологій.

У цій Стратегії терміни вживаються в такому значенні:

агентна держава - модель державного управління, яка передбачає інтеграцію систем штучного інтелекту в адміністративні та операційні процеси для автоматизації складних рутинних завдань, що дозволяє управлінському апарату зосередитись на стратегічному керівництві, політичній відповідальності та прийнятті рішень;

агентні системи - комп'ютерні системи, що взаємодіють із навколишнім середовищем з певним ступенем автономності, використовуючи необхідні інструменти для досягнення конкретних цілей та адаптації до змінних вхідних даних і контекстів;

API-first (пріоритетність прикладних програмних інтерфейсів) — підхід до проектування та розроблення інформаційних систем, за якого архітектура системи будується навколо прикладних програмних інтерфейсів (API) як першочергового та основного способу взаємодії. Цей підхід передбачає, що будь-яка функціональність або дані системи доступні для автоматизованого використання іншими системами чи інтелектуальними агентами за замовчуванням, забезпечуючи повну функціональну сумісність (interoperability) та можливість створення агентних систем без необхідності ручної адаптації програмного коду.

галузь штучного інтелекту - напрям діяльності у сфері інформаційних технологій, який забезпечує створення, впровадження та використання технологій штучного інтелекту;

генеративні системи штучного інтелекту - системи штучного інтелекту, що моделюють структуру та характеристики вхідних даних для створення похідного синтетичного контенту, зокрема зображень, відео, аудіо, тексту та інших цифрових матеріалів, за допомогою алгоритмів глибокого навчання;

EdTech-рішення - використання апаратного та програмного забезпечення, цифрового контенту, даних та інформаційних систем в сфері освіти для підтримки та збагачення процесів викладання й навчання, а також удосконалення управління та надання освітніх послуг;

мультимодальна взаємодія - використання систем штучного інтелекту, що здатні опрацьовувати та інтегрувати інформацію з декількох типів вхідних даних, таких як текст, зображення, аудіо та відео, для створення більш комплексних та точних результатів;

навчальний інструмент на основі штучного інтелекту - програмний засіб що використовує технології штучного інтелекту для підтримки освітнього процесу, побудований на визначених педагогічних принципах і методиках застосування, відповідає вимогам захисту персональних даних дітей та пройшов верифікацію з урахуванням вікових особливостей здобувачів освіти.

петафлопс - одиниця вимірювання обчислювальної потужності, що становить один квадрильйон операцій з плаваючою комою за секунду;

система штучного інтелекту - машино-орієнтована система, призначена для функціонування з різним рівнем автономності, яка може демонструвати адаптивність після впровадження та яка на основі отриманих вхідних даних здійснює формування вихідних результатів, зокрема прогнозів, контенту, рекомендацій або рішень, що можуть впливати на фізичне або віртуальне середовище;

штучний інтелект (ШІ) - організована сукупність інформаційних технологій, із застосуванням якої можливо виконувати складні комплексні завдання шляхом використання системи наукових методів досліджень і алгоритмів обробки інформації, отриманої або самостійно створеної під час роботи, а також створювати та використовувати власні бази знань, моделі прийняття рішень, алгоритми роботи з інформацією та визначати способи досягнення поставлених завдань.

трансформерна архітектура - архітектура систем штучного інтелекту, заснована на механізмі самоуваги, що забезпечує можливість поглибленого аналізу текстів та міркування на основі великих масивів даних.

Штучний інтелект є однією з найбільш динамічних технологій сучасності та перебуває на етапі розвитку та поширення.

Розвиток генеративних, мультимодальних та агентних систем суттєво розширив перелік завдань, які можуть виконувати автоматизовані системи,

зокрема аналіз інформації, генерацію контенту, підтримку прийняття рішень і виконання складних робочих процесів з мінімальним рівнем втручання людини.

Масштабування навчальних даних, обчислювальних ресурсів і розвиток трансформерних архітектур створили умови для появи фундаментальних моделей та великих мовних моделей. Такі технології знизили бар'єри для використання штучного інтелекту, прискорили його впровадження у різних секторах та посилили потребу в комплексному перегляді робочих процесів, процедур прийняття рішень і організаційних моделей.

Подальший розвиток штучного інтелекту пов'язаний із поширенням агентних систем, здатних працювати з невизначеним колом завдань, координувати дії між різними інструментами та адаптуватися на основі зворотного зв'язку. У публічному секторі такі підходи можуть використовуватися для підтримки надання публічних (електронних публічних) послуг, реалізації державної політики та адміністративних процедур за умови збереження людського контролю, відповідальності, прозорості, недискримінації, кібербезпеки та захисту персональних даних.

Водночас рівень розвитку та впровадження технологій штучного інтелекту в Україні залишається недостатнім для повною мірою реалізації його потенціалу, що обумовлює необхідність формування та реалізації цілісної державної політики у цій сфері.

Також розвиток стримується низьким рівнем впровадження штучного інтелекту у приватному секторі, особливо серед суб'єктів малого та середнього підприємництва (далі - МСП), обмеженістю обчислювальної та енергетичної інфраструктури, дефіцитом інвестицій у дослідження і розробки, фрагментованістю управління даними та нестачею фахівців з інженерії даних.

Основними загрозами залишаються нестабільність енергопостачання, відтік людського капіталу, обмежена інституційна спроможність, що стосується нагляду за регулюванням штучного інтелекту, залежність від іноземної хмарної інфраструктури та ризику зниження довіри до використання штучного інтелекту в державному секторі.

Можливості для прискореного розвитку пов'язані з післявоєнною відбудовою, інтеграцією штучного інтелекту у нові системи за принципом «цифровий за замовчуванням», адаптацією до Регламенту Європейського Союзу № 2024/1689 від 13 червня 2024 року, що встановлює гармонізовані правила щодо штучного інтелекту (далі - Регламент Європейського Союзу про ШІ), використанням досвіду оборонних інновацій у цивільній сфері, реалізацією Стратегії цифрового розвитку інноваційної діяльності України на період до 2030 року, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 31 грудня 2024 р. № 1351-р (Офіційний вісник України, 2025 року, № 11, ст. 890) (далі - WINWIN Стратегія), залученням технологічної діаспори та міжнародним партнерством.

Ще одним викликом для України є забезпечення відповідального та масштабного впровадження штучного інтелекту в умовах наявних обмежень. Недостатній рівень впровадження технологій штучного інтелекту може призвести до втрати конкурентоспроможності, поглиблення розриву в продуктивності, послаблення безпекових спроможностей та відставання у впровадженні технологій з високою суспільною цінністю.

У зв'язку з цим Стратегія передбачає управління ризиками, а не їх уникнення, з метою безпечного, відповідального та ефективного використання штучного інтелекту, орієнтована на практичне впровадження з одночасним зміцненням інфраструктурних і управлінських засад, нарощуванням внутрішнього виробничого та інноваційного потенціалу і системним управлінням ризиками.

Опис нормативно-правових актів, що діють сфері розвитку штучного інтелекту

Україна досягає значного прогресу у створенні нормативного підґрунтя сфери розвитку штучного інтелекту.

Концепція розвитку штучного інтелекту в Україні, схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 2 грудня 2020 року № 1556-р, визначила першочергові завдання, що заклала основу державної політики у сфері розвитку штучного інтелекту, визначила принципи етичного й відповідального використання та пріоритетні напрями впровадження технологій у державному управлінні й економіці.

На виконання зазначених першочергових завдань розроблено Дорожню карту регулювання штучного інтелекту (2023 рік) та Білу книгу з регулювання штучного інтелекту (2024 рік), які заклали основу для двоступеневого приведення законодавства у відповідність до Регламенту Європейського Союзу про ШІ. Перший етап передбачає впровадження механізмів саморегулювання та підготовки ринку, зокрема реалізацію експериментального проекту щодо організації проведення дослідження високотехнологічних засобів методом “Sandbox” (далі - проект «Sandbox для ШІ та блокчейн рішень»), а також добровільного кодексу поведінки щодо етичного та відповідального використання штучного інтелекту. Другий етап передбачає поетапне приведення законодавства України у повну відповідність до вимог Регламенту Європейського Союзу про ШІ протягом 2027–2030 років.

Серед ключових кроків вже забезпечено:

запровадження проекту «Sandbox для ШІ та блокчейн рішень» з метою сприяння інноваціям, тестуванню на відповідність вимогам та збору відгуків для майбутнього регулювання;

підписання провідними компаніями добровільного кодексу поведінки з етичного та відповідального використання штучного інтелекту;

застосування методології HUDERIA (Human Rights, Democracy, and Rule of Law Impact Assessment) - методологія Ради Європи для оцінки ризиків і впливу систем штучного інтелекту щодо прав людини, демократії та верховенства права, яка забезпечує структуроване визначення ризиків, належних заходів врядування та пом'якшення негативних наслідків, розробленої для оцінки ризиків та впливу з акцентом на захист і просування прав людини, демократії та верховенства права, у різних установах державного сектору України;

публікацію десяти галузевих рекомендацій з відповідального використання штучного інтелекту, що охоплюють державних службовців, правників, сферу освіти, сферу медіа, а також з питань права інтелектуальної власності та для роботи з персоналом;

прийняття міжнародних рамок, включаючи Принципи Організації економічного співробітництва та розвитку щодо штучного інтелекту від 22 травня 2019 року, Рекомендації ЮНЕСКО щодо етики штучного інтелекту від 23 листопада 2021 року, Рамкову конвенцію Ради Європи щодо штучного інтелекту (17 травня 2024 року), прав людини, демократію та верховенство права, та Блетчліську декларацію від 1 листопада 2023 року.

Реалізація державної політики у сфері цифрових інновацій та технологій здійснюється також в межах WINWIN Стратегії, що є комплексним національним програмним документом, спрямованим на утвердження України як регіонального технологічного лідера.

Початковий етап реалізації WINWIN Стратегії охоплює 2025–2027 роки та тісно інтегрується із цією Стратегією, що передбачає інституціоналізацію міжнародного центру компетенцій для аналізу кращих рішень у галузі штучного інтелекту та їх впровадження у державі (далі - WINWIN AI Centre of Excellence), що запущено в рамках пункту 68 операційного плану заходів з реалізації у 2025-2027 роках WINWIN Стратегії.

Україна також робить внесок у розвиток європейської екосистеми штучного інтелекту, зокрема шляхом надання практичного досвіду впровадження рішень на основі штучного інтелекту в умовах підвищених безпекових ризиків, швидкого масштабування в публічному секторі та використання підходів швидкого прототипування.

Така взаємна інтеграція сприяє прискоренню розвитку національних спроможностей України та водночас доповнює європейські регуляторні та інвестиційні підходи практичними прикладами високого впливу. Це підтримує спільне бачення розвитку штучного інтелекту, що поєднує ефективність і підзвітність, сприяє зміцненню технологічної суверенності Європи та підвищенню стійкості, безпеки й довгострокової конкурентоспроможності України.

У частині державного управління Мінцифри визначено головним органом у системі центральних органів виконавчої влади, відповідальним за формування та реалізацію державної політики у сфері розвитку штучного інтелекту.

Водночас, важливо визначити регуляторний орган, що здійснюватиме ринковий нагляд у сфері розвитку штучного інтелекту та відповідатиме критеріям ефективності та незалежності відповідно до законодавства ЄС, а також виділити бюджетний та експертний ресурс для його створення та запуску роботи.

Відтак стрімкий розвиток штучного інтелекту, зміна безпекового контексту та потреба в гармонізації з міжнародними стандартами зумовили необхідність оновлення стратегічного підходу й запровадження нових механізмів управління до 2030 року.

Аналіз поточного стану справ розвитку сфери штучного інтелекту, тенденції та обґрунтування щодо необхідності розв'язання виявлених проблем

Україна характеризується диференційованим рівнем готовності до розвитку та впровадження штучного інтелекту. Розвинені спроможності електронного урядування, наявність значного кадрового потенціалу у сфері інформаційних технологій та практичний досвід застосування штучного інтелекту в умовах підвищеного навантаження поєднуються з істотними обмеженнями у галузях обчислювальної інфраструктури, навичок, доступу до даних, фінансування та інституційної спроможності. Усвідомлення зазначеного поточного стану є необхідним для визначення пріоритетів державної політики та послідовності реформ.

Відповідно до міжнародних порівняльних оцінок Україна займає середні позиції у глобальних рейтингах готовності до впровадження штучного інтелекту, при цьому спостерігається значна варіативність показників за окремими напрямками. Зокрема, Україна посідає 41-те місце у світі за Індексом готовності уряду до штучного інтелекту (Oxford Insights, 2025 рік), покращивши позицію з 54-го місця у 2024 році, а також 62-ге місце за Індексом готовності до штучного інтелекту МВФ (2023 рік). Оцінки свідчать про відносно сильні позиції у сферах управління, адаптивності та етичної відповідності, водночас фіксують нижчі результати у розвитку інфраструктури, інноваційного потенціалу та впровадженні штучного інтелекту у приватному секторі.

Крім того, у звіті «П'ята швидка оцінка завданої шкоди та потреб України» (RDNA5), підготовленому Урядом України, Групою Світового банку, Європейською Комісією та Організацією Об'єднаних Націй, зазначається, що внаслідок воєнних дій критична інфраструктура зазнала значних втрат, у зв'язку з чим виникає потреба у диференційованому підході до оцінки збитків та планування відновлення

Рівень суспільної довіри до застосування штучного інтелекту є помірним та нестійким. За результатами опитувань (соціологічного дослідження, проведеного компанією «Active Group» 6 вересня 2025 року) близько 40 % громадян очікують, що впровадження штучного інтелекту сприятиме

покращенню державного управління, водночас зберігаються суттєві побоювання щодо стеження, витіснення робочих місць та використання штучного інтелекту у чутливих сферах, зокрема у судовій системі, де рівень громадської опозиції залишається високим.

Підтримка застосування штучного інтелекту є вищою у сферах, пов'язаних із підвищенням прозорості та протидією корупції.

Стратегічне бачення розвитку штучного інтелекту в Україні до 2030 року полягає в утвердженні України як одного зі світових лідерів у сфері штучного інтелекту, з високим рівнем його інтеграції в державному управлінні, секторі оборони, освіті, науці та пріоритетних галузях економіки. Україна прагне посісти провідні позиції за рівнем застосування штучного інтелекту в державному секторі та обороні, а також увійти до десяти кращих країн за результатами цифрової трансформації в освіті, науці, охороні здоров'я, енергетиці та сільському господарстві.

Оцінка прогресу здійснюватиметься на основі міжнародно визнаних критеріїв і показників, зокрема Індексу електронного урядування Європейської комісії, Індексу готовності уряду до штучного інтелекту Oxford Insights, Індексу готовності до штучного інтелекту МВФ, індексів EGDI та електронної участі ООН, Індексу зрілості GovTech Світового банку, а також відповідних секторальних показників. Це забезпечить прозорий, об'єктивний та адаптивний моніторинг реалізації Стратегії.

Реалізація цього бачення спрямована на зміцнення національної безпеки й оборони, прискорення післявоєнної відбудови, економічне зростання, підвищення інституційної спроможності, прозорості та підзвітності державного сектору, а також розвиток інклюзивного й надійного цифрового суспільства.

Аналіз міжнародного досвіду свідчить про існування різних моделей впровадження штучного інтелекту, що залежать від інституційної спроможності та структури ринку. Україна застосовує комбіновану модель, орієнтовану на впровадження, формування попиту та поетапність.

Перший етап передбачає використання сектору безпеки і оборони як каталізатора національного потенціалу. Пріоритет надається застосуванню штучного інтелекту у безпілотних системах, геопросторовій розвідці, кіберзахисті та логістиці. Цей етап формує прикладні навички, обчислювальні спроможності та практики управління даними, необхідні для подальшої цивільної трансформації.

Другий етап спрямований на системне впровадження штучного інтелекту в державне управління та пріоритетні сфери економіки, зокрема освіту, науку, охорону здоров'я, енергетику та сільське господарство. Держава виступає ключовим замовником і координатором, використовуючи цифрову інфраструктуру та регуляторні інструменти для стимулювання попиту, інтеграції технологій у робочі процеси та мінімізації ризиків.

Третій етап передбачає масштабування впливу штучного інтелекту, зростання продуктивності та посилення глобальної конкурентоспроможності України. На цьому етапі технології стають складовою державної служби та ключових секторів економіки, а акцент зміщується на експорт інтелектуальних послуг і інтеграцію України до європейського та світового цифрового ринку.

Запропонована трирівнева структура забезпечує послідовний розподіл ресурсів та інституційного фокусу, за якого кожний наступний етап спирається на результати попереднього.

Стратегічні цілі, завдання, очікувані результати та показники їх досягнення

Стратегічна ціль 1.

Прискорення впровадження та застосування штучного інтелекту

Стратегічна ціль 1 спрямована на максимізацію соціальної та економічної цінності штучного інтелекту шляхом його широкого впровадження серед фізичних осіб, суб'єктів господарювання та органів державної влади. Пріоритетними напрямками визначено сферу оборони, державне управління, освіту, науку та ключові сектори економіки, у яких застосування штучного інтелекту може у стислі строки підвищити ефективність використання людського потенціалу, якість послуг і рівень продуктивності.

Сфера оборони визначається пріоритетною з огляду на нагальні безпекові потреби в умовах воєнного стану. Державне управління є пріоритетом з огляду на його здатність виконувати функцію системного мультиплікатора впровадження штучного інтелекту в економіці, зокрема через використання механізмів державних закупівель, цифрових платформ і публічних (електронних публічних) послуг. Освіта та наука визначаються базовими пріоритетами як основа формування навичок, спроможності до засвоєння та створення нових технологій і довгострокової стійкості у всіх секторах.

Застосування штучного інтелекту в освіті забезпечує підвищення ефективності роботи педагогічних та науково-педагогічних працівників шляхом автоматизації рутинних адміністративних процесів, підготовки до занять, оцінювання, за умови збереження визначальної ролі вчителя, викладача в освітньому процесі.

Для здобувачів освіти використання штучного інтелекту відкриває можливості персоналізації навчання через адаптивні індивідуальні освітні траєкторії, рекомендації та підтримку у подоланні освітніх втрат, що сприяє підвищенню якості й доступності освіти.

Для вчених штучний інтелект є інструментом прискорення дослідницького процесу та підвищення якості наукової та інноваційної діяльності завдяки

аналізу великих масивів даних, моделюванню, автоматизованому пошуку й систематизації наукових джерел, а також підтримці відтворюваності результатів і відкритої науки.

Ключові сектори економіки забезпечують трансформацію технологічних можливостей у зростання продуктивності та економічний розвиток.

Центральною передумовою реалізації стратегічної цілі 1 щодо впровадження та застосування штучного інтелекту є те, що створення цінності забезпечується не лише за рахунок автоматизації, а й шляхом підвищення ефективності людської праці. Це передбачає перерозподіл завдань, у межах якого рутинні когнітивні та адміністративні функції передаються системам штучного інтелекту, розширення функціональних можливостей працівників через використання інструментів підтримки прийняття рішень та агентних систем, а також перепроєктування робочих процесів з метою підвищення продуктивності на організаційному рівні.

У зв'язку з цим робочі процеси на основі штучного інтелекту, включаючи агентні системи, здатні функціонувати з використанням різних інструментів, джерел даних та інтерфейсів, розглядаються як елемент структурної трансформації діяльності органів державної влади, складових сектору безпеки і оборони та ключових секторів економіки, а не як поетапне підвищення операційної ефективності.

Згідно з дослідженням, що розміщено на Єдиному державному веб-порталі цифрової освіти «Дія.Освіта», впровадження штучного інтелекту в Україні відбувається динамічно, однак нерівномірно серед різних груп населення, секторів економіки та типів юридичних осіб. З боку попиту 42 % дорослого населення повідомили про використання інструментів штучного інтелекту у 2025 році. Серед дітей віком 10-17 років 70 % уже мають досвід взаємодії із системами штучного інтелекту.

У державному секторі рівень впровадження штучного інтелекту є вищим, однак також нерівномірним. Україна досягла значного прогресу у сфері цифрової трансформації, посівши 5-те місце у світі за Індексом онлайн-послуг ООН та перше місце за Індексом електронної участі ООН у 2024 році.

Такий результат забезпечено розвитком цифрової державної інфраструктури, зокрема у сферах відкритих даних, публічних електронних реєстрів, розвитку національних електронних інформаційних ресурсів та інтероперабельності, а також інституціоналізацією ролі керівників з цифрової трансформації в органах державної влади.

Особливе місце у розвитку національних технологій штучного інтелекту належить сектору безпеки і оборони. Україна розробила та впровадила системи штучного інтелекту для використання у безпілотних системах, геопросторовій розвідці, кіберзахисті та логістиці в умовах реальних бойових дій. Починаючи з 2022 року, застосування штучного інтелекту у сфері оборони сприяло впровадженню нових підходів до ведення бойових операцій, зокрема швидких

циклів ітерації, прийняття рішень на основі даних, частково автоматизованих процесів, горизонтального поширення інновацій та підвищення продуктивності за рахунок оптимізації програмного забезпечення.

Ефективність багаторівневої протиповітряної оборони України була підвищена завдяки оперативній адаптації та інтеграції сенсорних систем і аналітики. Хоча такі результати не є виключно наслідком застосування штучного інтелекту, вони ілюструють стратегічну цінність підтримки прийняття рішень на основі даних та інтеграції систем у середовищах з високим рівнем ризику.

Зокрема, за дослідженням «Аналіз для захисту українських міст та інфраструктури», проведеним представництвом Фонду Конрада Аденауера в Україні, країна перехопила близько 80-90 % повітряних загроз у сильно захищених районах, використовуючи переважно наявні технічні засоби.

Держава має виступати каталізатором ринку, спрямовуючи інвестиції в межах планів реконструкції на фінансування розробки та впровадження рішень на базі штучного інтелекту, що забезпечує перехід від поодиноких експериментів до системного виробничого використання.

Набутий оборонний досвід сформував унікальні набори даних, команди та операційні підходи, водночас актуалізувавши стратегічне завдання трансформації оборонних рішень у цивільні масштабні проекти із забезпеченням суверенітету та безпеки для чутливих сценаріїв застосування.

Стратегічна ціль 1 також передбачає широке впровадження штучного інтелекту в діяльність органів державної влади та органів місцевого самоврядування, спрямоване на подальшу трансформацію цифрової держави та підвищення якості, доступності й безпеки публічних (електронних публічних) послуг.

Освіта визначається фундаментальним чинником довгострокового розвитку та відрізняється від заходів з перепідготовки робочої сили, що розглядаються окремо. Реалізація цієї цілі передбачає трансформацію закладів освіти, педагогічних підходів і цифрових платформ з метою формування стійкого кадрового потенціалу та підвищення національної конкурентоспроможності України.

Також охорона здоров'я визначається важливим пріоритетом впровадження штучного інтелекту. Підставою є такі чинники: наявність однієї з найбільших державних ІТ-систем в Україні та серед багатьох країн Європи (в електронній системі охорони здоров'я на зараз внесено більше 5 млрд медичних записів про стан здоров'я понад 34 млн пацієнтів); дефіцит медичних працівників, що загострився внаслідок збройної агресії російської федерації; унікальна можливість інтегрувати рішення на базі штучного інтелекту в нову інфраструктуру на етапі відбудови.

Починаючи з 2022 року, Україна забезпечила швидке розгортання та розвиток систем на основі штучного інтелекту у сфері оборони, зокрема у напрямках безпілотних систем із використанням комп'ютерного зору,

геопросторової розвідки, кіберзахисту та логістичного забезпечення в умовах реальних бойових дій.

Наявні виклики освітньої системи, зокрема значна кількість здобувачів освіти, які навчаються дистанційно, з-за кордону, дефіцит педагогічних та науково-педагогічних працівників та пошкодження інфраструктури внаслідок воєнних дій, формують додатковий попит на застосування рішень на основі штучного інтелекту.

Рівень впровадження штучного інтелекту суб'єктами господарювання в Україні залишається низьким. Згідно з даними Держстату лише 4,6 % суб'єктів господарювання повідомили про використання принаймні однієї функції штучного інтелекту у 2025 році, що відображає загальні розриви у впровадженні інформаційно-комунікаційних технологій. За наявними оцінками, темпи цифровізації суб'єктів господарювання в Україні відстають від середніх показників Європейського Союзу та Організації економічного співробітництва та розвитку на 20-30 %.

Такий розрив є особливо помітним серед МСП, а також у традиційних секторах економіки, зокрема у виробництві, сільському господарстві та енергетиці, попри наявність у цих секторах значних обсягів даних і потенціалу для стандартизації процесів. Значна частина МСП має обмежене уявлення про можливості застосування штучного інтелекту поза базовими генеративними інструментами, стикається з фінансовими обмеженнями, пов'язаними з витратами на обчислювальні ресурси та ліцензування, а також із невизначеністю щодо майбутніх вимог відповідності, пов'язаних із регулюванням штучного інтелекту в Європейському Союзі.

Суб'єкти великого підприємництва та державні організації, які забезпечують зайнятість понад 40 % робочої сили у ключових секторах економіки, часто характеризуються обмеженою організаційною гнучкістю та недостатніми внутрішніми спроможностями для переходу від експериментального використання штучного інтелекту до його повномасштабного впровадження.

Водночас рівень цифрової зрілості суттєво відрізняється між окремими міністерствами та рівнями публічного управління, а паралельне існування паперових і цифрових процесів створює бар'єри для інтеграції рішень на основі штучного інтелекту.

До 2030 року стратегічним орієнтиром є досягнення показника у 75% суб'єктів господарювання, які використовують технології штучного інтелекту як стандартний інструмент для автоматизації операційних процесів та підвищення продуктивності праці.

Для подолання бар'єрів, пов'язаних із дефіцитом досвіду, складністю регулювання та високою вартістю впровадження, державна політика фокусується на наступних механізмах:

надання інструментів підтримки: впровадження аудиту цифрової зрілості, використання еталонних моделей («AI-ready enterprise stack») та розвиток екосистеми сертифікованих постачальників послуг для МСП;

стимулювання попиту та інновацій: використання державних закупівель, використання проекту «Sandbox для ШІ та блокчейн рішень» та проведення галузевих конкурсів (хакатонів) для залучення нових учасників ринку, надання інноваційних грантів і ваучерів для підтримки R&D, розвиток інноваційної інфраструктури (наукові парки, стартап-школи, бізнес-інкубатори, бізнес-акселератори, інноваційні хаби, тощо), стимулювання комерціалізації наукових розробок шляхом ефективного механізму трансферу технологій;

галузеві реформи: синхронізація процесів післявоєнної відбудови та вступу до Європейського Союзу із впровадженням інноваційних продуктів на основі штучного інтелекту в медицині, транспорті та освіті.

Водночас держава-агресор та її союзники продовжують здійснювати значні інвестиції у розвиток штучного інтелекту, зокрема у сферах масштабних обчислень, великих мовних моделей та агентних систем, що потребує подальшого нарощування спроможностей України для збереження та розвитку наявних переваг.

До 2030 року Україна формує агентну державу, у якій системи штучного інтелекту використовуються для автоматизації та вдосконалення надання державних послуг, підтримки прийняття рішень і підвищення ефективності державного управління. Розвиток агентної держави базується на поєднанні централізованої координації базової інфраструктури, стандартів і врядування з автономією органів влади у створенні рішень відповідно до їхніх повноважень.

Перехід до агентної держави передбачає впровадження проактивних та персоналізованих публічних (електронних публічних) послуг, автоматизацію внутрішніх процесів державного сектору, використання стандартизованих платформ штучного інтелекту, підвищення прозорості та ефективності державного управління, зменшення адміністративного навантаження на громадян і бізнес, а також забезпечення кіберстійкості та безперервності надання послуг.

У сфері безпеки і оборони Україна трансформує напрацювання воєнного часу у довгострокову стратегічну перевагу. До 2030 року забезпечується широке застосування автономних і напіваавтономних систем, інтеграція даних розвідки та спостереження для підтримки прийняття рішень, скорочення циклу впровадження інновацій та розвиток конкурентоспроможної галузі оборонного штучного інтелекту. Україна прагне стати одним із світових центрів розроблення оборонних рішень на основі штучного інтелекту та формувати міжнародні стандарти його відповідального використання.

У сфері освіти держава забезпечує доступність цифрових інструментів навчання на основі штучного інтелекту для здобувачів освіти та педагогічних працівників без заміни ролі людини у навчальному процесі. Заклади освіти

мають необхідну цифрову інфраструктуру та спроможність до впровадження штучного інтелекту з дотриманням принципів безпеки, етичності та академічної доброчесності.

Пріоритетами є розвиток цифрових компетентностей у сфері штучного інтелекту, інтеграція відповідних технологій у цифрові освітні платформи, підтримка національних освітніх технологічних рішень та залучення педагогічних і науково-педагогічних працівників до їх розроблення й апробації. Освітній процес орієнтується на розвиток критичного мислення, розв'язання проблем, відповідальне використання штучного інтелекту та захист персональних даних.

Реалізація зазначених підходів забезпечується через універсальний доступ до інструментів штучного інтелекту, розвиток відкритих екосистем рішень, проведення пілотних проєктів та впровадження єдиних рекомендацій щодо використання штучного інтелекту у державному секторі, обороні та освіті.

Показники стратегічної цілі	Базове значення показника (2026)	Проміжне значення показника (2028)	Цільове значення показника (2030)
Суб'єкти господарювання (більше 10 працівників), що користуються штучним інтелектом, (відсотки)	5	40	75
На Єдиному державному веб-порталі електронних забезпечено надання публічних (електронних публічних) послуг з використанням систем штучного інтелекту, (одиниці)	1	50	100
Здобувачі загальної середньої, професійної, фахової передвищої, вищої освіти, які мають доступ до навчальних інструментів на базі штучного інтелекту, (відсотки) дезаггеговані за статтю	0*	75	100

*Відсутня інформація щодо базового показника.

Завдання Стратегічної цілі 1, показники їх виконання, очікувані результати

Завдання 1. Створення умов для масштабного впровадження систем технологій штучного інтелекту в діяльність суб'єктів господарювання

Очікувані результати:

розроблено та розміщено на веб-порталі «Дія.Бізнес» інформаційні матеріали щодо впровадження та використання систем штучного інтелекту для суб'єктів господарювання та забезпечено поширення інформації про державні та міжнародні програми підтримки впровадження інновацій і цифрових технологій;

забезпечено функціонування проекту «Sandbox для ШІ та блокчейн рішень» шляхом прийняття нормативно-правового акта та щонайменше 200 проектів пройшли тестування;

оновлено форми опитування для суб'єктів господарювання з використанням веб-порталу «Дія.Бізнес» та оприлюднено перший аналітичний звіт на основі верифікованих даних на веб-порталі «Дія.Бізнес» та офіційних вебсайтах Мінцифри та Мінекономіки;

проведено щонайменше 4 заходи на рік та впроваджено більш ніж 12 прототипів рішень (MVP) для державного або реального сектору економіки щороку.

Показники до завдання	Базове значення показника (2026)	Проміжне значення показника (2028)	Цільове значення показника (2030)
Кількість суб'єктів господарювання (10+ співробітників), що користуються штучним інтелектом (одиниці)	5	40	75
Кількість проектів, що беруть участь у проекті «Sandbox для ШІ та блокчейн рішень» (одиниці)	20	50	200

Завдання 2. Трансформація цифрової держави в агентну державу шляхом автоматизації функцій та інтеграції інтелектуальних рішень

Очікувані результати:

модернізовано Єдиний державний веб-портал електронних послуг для забезпечення надання публічних (електронних публічних) послуг, на якому щонайменше 20 публічних (електронних публічних) послуг надаються з використанням систем штучного інтелекту;

впроваджено та забезпечено функціонування систем штучного інтелекту на Національній веб-платформі центрів надання адміністративних послуг для автоматизації процесів, обробки даних, інформаційного та аналітичного забезпечення користувачів, 70 % адміністраторів підключено до системи моніторингу навчальних запитів, що сприяло підвищенню рівня якості надання послуг через центри надання адміністративних послуг та пришвидшення консультацій користувачів без залучення офлайн консультацій. Забезпечено актуалізацію 90% публічних (електронних публічних) послуг засобами Реєстру адміністративних послуг з використанням штучного інтелекту;

введено в експлуатацію платформу для створення рішень на основі штучного інтелекту для внутрішніх і публічних сервісів, розроблено не менше ніж три спеціалізовані набори інструментів (AI toolkits), а також підготовлено та опубліковано на офіційному вебсайті Мінцифри єдині технічні стандарти та протоколи взаємодії для «Agentic GovStack»;

прийнято постанову Кабінету Міністрів України про внесення змін до особливостей здійснення публічних закупівель та затверджено типові технічні вимоги до програмного забезпечення і інформаційно-комунікаційних систем із системами штучного інтелекту;

на веб-порталі «Дія.Цифрова громада» впроваджено та забезпечено функціонування систем штучного інтелекту для автоматизації процесів, обробки даних, інформаційного та аналітичного забезпечення користувачів, що сприяло підвищенню рівня цифрової зрілості територіальних громад (не менше 30 відсотків територіальних громад досягли базового рівня цифрової зрілості, не менше 10 відсотків — перспективного рівня);

розроблено та запущено розділ «Панель прозорості штучного інтелекту» для оприлюднення інформації про алгоритми, що використовуються в публічних (електронних публічних) послуг в межах офіційного вебсайту <https://thedigital.gov.ua>;

затверджено типові технічні вимоги до програмного забезпечення (грудень 2030 р.);

забезпечено використання відкритих стандартів при розбудові інфраструктури для запобігання залежності від конкретних постачальників та гарантування прозорості рішень (грудень 2030 р.);

запроваджено єдині стандарти, керівні принципи та систему моніторингу для гармонізації процесів впровадження штучного інтелекту на державному рівні (грудень 2030 р.);

здійснено автоматизацію публічних (електронних публічних) послуг та внутрішніх процедур центральних, регіональних та місцевих органів влади відповідно до концепції «агентна держава» (грудень 2030 р.).

Показники до завдання	Базове значення показника (2026)	Проміжне значення показника (2028)	Цільове значення показника (2030)
На Єдиному державному веб-порталі електронних послуг забезпечено надання публічних (електронних публічних) послуг з використанням систем штучного інтелекту (одиниці)	1	50	100
Частка користувачів, які позитивно оцінюють безпечність, зрозумілість і справедливість використання штучного інтелекту у державних сервісах, за результатами репрезентативних опитувань, (відсотки)	0*	75	90

*Відсутня інформація щодо базового показника.

Завдання 3. Використання систем штучного інтелекту для зміцнення національної безпеки та оборони

Очікувані результати:

запущено спеціальну програму фінансування штучного інтелекту в сфері оборони та проведено щорічний огляд потреб екосистеми штучного інтелекту з метою коригування оборонних пріоритетів фінансування;

створено інноваційну платформу «Фабрика оборонного штучного інтелекту» з метою підтримки компаній, які розробляють системи штучного інтелекту, та Центр координації оборонних даних для забезпечення безпечного обміну даними на національному і міжнародному рівнях;

запущено програму підготовки талантів штучного інтелекту у сфері оборони: навчальні табори, ротація між Міноборони, суб'єктами господарювання та науковими установами та підготовка фахівців, кібербезпеки та аналітики на основі штучного інтелекту;

забезпечено підготовку військовослужбовців Збройних Сил з питань застосування, контролю та технічного супроводу систем штучного інтелекту (Military AI literacy);

впроваджено гнучкий режим експортного контролю та систему ліцензування для комерціалізації оборонних пріоритетів на цивільних і союзницьких ринках;

інтегровано інноваційну платформу «Фабрика оборонного штучного інтелекту» з ініціативами ЄС та НАТО в галузі оборонного штучного інтелекту, а також з окремими партнерами, які займаються оборонними дослідженнями та розробками, технологіями та трансформацією;

створено робочу групу з етики та права для розвитку компетентності та розробки відповідальних рекомендацій щодо штучного інтелекту та проведено навчання для командирів і операторів з етичного використання штучного інтелекту;

призначено відповідальних керівників з питань штучного інтелекту рівня заступника керівника відомства із затвердженими посадовими завданнями щодо підготовки інфраструктури та баз даних, забезпечення захисту інформації з обмеженим доступом і формування професійних компетентностей для впровадження систем штучного інтелекту;

утворено (укомплектовано) централізовані підрозділи з розмітки та генерації синтетичних даних для роботи з інформацією з обмеженим доступом та затверджено внутрішні регламенти горизонтальної взаємодії між командами розробників штучного інтелекту;

введено в експлуатацію уніфіковану мультиагентну аналітичну систему, інтегровану з інформаційними ресурсами Міноборони та Генерального штабу Збройних Сил, яка забезпечує автоматизовану обробку даних у внутрішньому захищеному контурі та їх безпечну трансляцію для зовнішніх споживачів через стандартизовані протоколи (API);

єдину мультиагентну систему підтримки прийняття рішень введено в експлуатацію та масштабовано на визначений перелік уповноважених посадових осіб Сил оборони, із забезпеченням підтвердженого функціоналу наскрізного автоматизованого запиту та генерації зведеної аналітики;

введено в експлуатацію захищену платформу агрегації та обміну військовими даними із затвердженими порядками формування наборів даних та надання допуску до них;

запущено національний захищений репозиторій програмного коду та моделей штучного інтелекту для верифікованих учасників MilTech-екосистеми із затвердженим регламентом управління правами інтелектуальної власності та ліцензування спільних розробок;

затверджений нормативний документ із класифікацією датасетів та процедурою обов'язкової безпекової оцінки перед реалізацією державних проектів з використанням систем штучного інтелекту.

Показники до завдання	Базове значення показника (2026)	Проміжне значення показника (2028)	Цільове значення показника (2030)
Проекти з використанням штучного інтелекту в сфері оборони, що знаходяться на стадії реалізації (кількість)	0*	50	100
Фахівці з оборонного штучного інтелекту, які пройшли навчання в тренувальних центрах (кількість) (особи)	0*	500	2000
Час від підтвердження оперативної потреби до розгортання рішень ШІ на місцях (тижні)	0*	<12 тижнів	< 8 тижнів

*Відсутня інформація щодо базового показника.

Завдання 4. Інтеграція систем штучного інтелекту в освітній процес

Очікувані результати:

оновлено державні стандарти базової середньої освіти та профільної середньої освіти;

запущено в дослідну експлуатацію державну цифрову освітню платформу з верифікованим модулем штучного інтелекту підтримки індивідуальних освітніх траєкторій;

створено архітектуру «Mriia-first» з відкритими API і об'єднанням контенту та забезпечено створення освітніх матеріалів для підвищення цифрової грамотності та володіння навичками користування системами штучного інтелекту учасників освітнього процесу на Єдиному державному веб-порталі цифрової освіти «Дія.Освіта»;

оновлено рекомендації щодо відповідального впровадження та використання систем штучного інтелекту в закладах вищої освіти та рекомендації щодо запровадження та використання систем штучного інтелекту в закладах загальної середньої освіти;

оновлено рамку цифрової компетентності педагогічних, науково-педагогічних працівників, забезпечено навчання педагогічних, науково-

педагогічних працівників компетентностей користування системами штучного інтелекту, зокрема, з використанням державної інформаційно-комунікаційної системи підтримки організації, забезпечення та реалізації професійного розвитку педагогічних та/або науково-педагогічних працівників»;

отримано верифіковані дані щодо рівня цифрової грамотності та готовності суб'єктів освітньої діяльності до інтеграції штучного інтелекту.

Показники до завдання	Базове значення показника (2026)	Проміжне значення показника (2028)	Цільове значення показника (2030)
Відсоток здобувачів базової середньої, профільної середньої, професійної, фахової передвищої, вищої освіти, які мають доступ до навчальних інструментів на основі штучного інтелекту (відсотки)	0*	75	100
Відсоток педагогічних та науково-педагогічних працівників, які пройшли навчання з використання інструментів штучного інтелекту в освітньому процесі (відсотки)	0*	40	80

*Відсутня інформація щодо базового показника.

Завдання 5. Інтеграція технологій штучного інтелекту в охорону здоров'я (грудень 2030 р.)

Очікувані результати:

розроблено та затверджено дорожню карту з використання штучного інтелекту для охорони здоров'я, яка у тому числі включає порядок етичного застосування технологій штучного інтелекту в охороні здоров'я (грудень 2030 р.);

створено умови для розвитку технологій штучного інтелекту для діагностики, лікування, реабілітації в сфері охорони здоров'я та профілактики

захворювань, а також зменшення адміністративного навантаження на працівників сфери (грудень 2030 р.);

запущено проект щодо організації проведення дослідження високотехнологічних засобів, що використовують штучний інтелект, у сфері охорони здоров'я (грудень 2030 р.);

створено умови для розвитку центрів компетенцій щодо використання технологій штучного інтелекту на базі закладів охорони здоров'я та/або закладів вищої медичної освіти (грудень 2030 р.);

забезпечено навчання та підвищення кваліфікації медичних працівників щодо використання технологій штучного інтелекту в клінічній практиці, зокрема шляхом впровадження відповідних освітніх програм, тренінгів і курсів безперервного професійного розвитку (грудень 2030 р.).

Показники до завдання	Базове значення показника (2026)	Проміжне значення показника (2028)	Цільове значення показника (2030)
Кількість суб'єктів господарювання у сфері охорони здоров'я, що користуються технологіями штучного інтелекту (одиниці)	0*	200	700
Кількість медичних і фармацевтичних працівників та фахівців з реабілітації, які пройшли навчання щодо використання технологій штучного інтелекту (відсотки)	0*	20	60

*Відсутня інформація щодо базового показника.

Стратегічна ціль 2.

Розвиток та забезпечення доступності базових систем штучного інтелекту

Стратегічна ціль спрямована на зміцнення внутрішніх спроможностей України у сфері розвитку штучного інтелекту з метою забезпечення впровадження на основі високоякісних і надійних базових компонентів, формування надійного, безпечного та високоякісного фундаменту для впровадження штучного інтелекту в Україні шляхом забезпечення доступу до

спеціалізованих платформ штучного інтелекту та обчислювальних ресурсів, впровадження практик відповідального використання технологій, зміцнення внутрішнього потенціалу в стратегічно важливих сферах та глибокої інтеграції з європейськими і глобальними екосистемами штучного інтелекту. Пріоритет надається доступності безпечних, сумісних та перевірених рішень і компонентів штучного інтелекту з уникненням необґрунтованого дублювання глобальних технологічних зусиль.

Стратегічна ціль 2 передбачає підтримку розвитку суверенних або контрольованих державою спроможностей у сфері розвитку штучного інтелекту у випадках стратегічної необхідності, зокрема у чутливих сферах, пов'язаних з національною безпекою, критичною інфраструктурою та державним управлінням.

Водночас забезпечується відкритість до міжнародної співпраці та використання екосистем з відкритим програмним кодом з метою прискорення розвитку спроможностей, зниження витрат і забезпечення сумісності. При цьому метою є не повна технологічна самодостатність, а досягнення стратегічної автономії, що передбачає здатність розгорнути, адаптувати та управляти системами штучного інтелекту відповідно до національних пріоритетів і вимог безпеки.

Незважаючи на швидкий глобальний розвиток технологій штучного інтелекту, їх ефективне використання в Україні залишається обмеженим через високі витрати, фрагментований доступ до обчислювальних ресурсів, комерційні (пропріетарні) моделі ліцензування та нерівномірну доступність надійних інструментів для МСП, органів державної влади та дослідницьких установ. Збереження таких бар'єрів створює ризик концентрації переваг штучного інтелекту у вузькому колі великих юридичних осіб та іноземних постачальників, що обмежує масштаби впровадження та суперечить стратегічному пріоритету широкого використання штучного інтелекту в економіці та державному секторі.

У результаті застосування технологій штучного інтелекту зростає їх вплив на процеси прийняття рішень, розподіл ресурсів та надання послуг юридичними особами різних секторів. Одночасно зростають і ризики, пов'язані з непрозорістю таких систем, можливими упередженнями у даних і моделях, дискримінаційними наслідками, помилками автоматизованих рішень, кіберзагрозами, а також непропорційним впливом на окремі групи населення.

Попри це, за результатами міжнародних досліджень і опитувань, значна частка юридичних осіб уже використовує або перебуває на етапі експериментального впровадження рішень на основі штучного інтелекту, а також спостерігається широке використання інструментів штучного інтелекту серед населення.

Пріоритет надається відкритим і сумісним підходам з метою зменшення залежності від окремих постачальників, підвищення стійкості в умовах війни та відновлення, а також забезпечення можливості технологічної адаптації в разі

змін ринку або постачальників. Доступність розглядається не лише як питання вартості, а як передумова для експериментування, навчання на практиці та масштабного впровадження.

Реалізація цієї цілі забезпечить можливість для органів державної влади, МСП, дослідників та стартапів отримувати надійний доступ до обчислювальних ресурсів та інструментів штучного інтелекту через спільні національні та комерційні платформи; обробляти чутливі навантаження з використанням безпечної суверенної або гібридної інфраструктури; а також закріпити відкритість, мобільність і сумісність як стандартну практику. У результаті доступ до штучного інтелекту перестане бути стримувальним фактором і стає стабільною основою для інновацій, розвитку україномовних рішень, відповідального впровадження та сталого зростання продуктивності.

Розвиток базових технологій штучного інтелекту в освітньому секторі передбачає створення безпечної цифрової інфраструктури для зберігання, обробки та передачі даних із дотриманням принципів мінімізації та розмежування доступу.

Також, впровадження технологій штучного інтелекту в освітній процес містить ряд викликів, адже передбачає системне оновлення змісту й організації освітнього процесу. Важливим є перегляд очікуваних результатів навчання, освітніх програм і методик викладання, запровадження компетентнісних підходів до роботи з даними та алгоритмами, розвиток критичного мислення й академічної доброчесності здобувачів освіти, а також переосмислення оцінювання (перехід до перевірки розуміння, застосування знань і рефлексії, а не відтворення інформації). Така трансформація має супроводжуватися підготовкою педагогічних, науково-педагогічних працівників, визначенням етичних і безпекових вимог, а також адаптацією освітнього середовища до відповідального й ефективного використання штучного інтелекту на всіх рівнях освіти.

Разом з тим, відповідно до дослідження громадської організації «Центр дослідження суспільства» «Війна та освіта: як рік повномасштабного вторгнення вплинув на українські школи» (2023) трансформаційний потенціал освіти обмежується низьким рівнем оплати праці педагогічних та науково-педагогічних працівників, фрагментованою системою управління та значною кількістю малокомплектних шкіл, оскільки 40-50 % шкіл обслуговують менше 20% учнів. Додатковим чинником є те, що згідно з даними програмно-апаратного комплексу «Автоматизований інформаційний комплекс освітнього менеджменту» (АІКОМ) станом на жовтень 2025 року 362,3 тис. учнів навчаються дистанційно в українських школах з-за кордону, що ускладнює системні реформи.

Реалізація внутрішнього потенціалу України у сфері розроблення, адаптації та виробництва систем штучного інтелекту стримується низьким рівнем інвестицій у наукові дослідження і розробки, обмеженим доступом до капіталу та обчислювальних ресурсів, а також недостатньо розвиненими

механізмами переходу від досліджень і пілотних проектів до масштабованих виробничих рішень.

Переважаюча орієнтація глобальних мовних моделей на англійську та обмежену кількість мов з високим рівнем ресурсного забезпечення призводить до зниження точності, виникнення упереджень та обмеженої придатності таких систем для використання в українських державних послугах, освіті, медіа та публічному просторі.

До 2030 року Україна спрямовує зусилля на забезпечення доступності використання штучного інтелекту як стандартної практики, а не винятку. Для цього передбачається системне зниження фінансових, технічних та організаційних бар'єрів шляхом розширення доступу до обчислювальних ресурсів, компонентів багаторазового використання, спільних сервісів та еталонних реалізацій.

Крім того, до 2030 року Україна має забезпечити спроможність створювати, адаптувати, інтегрувати та супроводжувати системи штучного інтелекту, що відповідають національним пріоритетам, зокрема у сферах оборони, державного управління, критичної інфраструктури та наукоємних галузей економіки.

З цією метою дослідження, розробки та інноваційна діяльність зосереджуються на пріоритетних напрямках, у яких Україна має порівняльні переваги або стикається з нагальними національними потребами, зокрема:

- застосування штучного інтелекту та автономних систем у сфері оборони;
- периферійні обчислення та енергоєфективні рішення на основі штучного інтелекту;
- технології підвищення безпеки та захисту даних;
- використання штучного інтелекту для оптимізації логістичних та операційних процесів;
- перспективні технології, включаючи квантові обчислення та комунікації;
- розвиток робототехніки та робототехнічних систем, інтегрованих із технологіями штучного інтелекту, що має стратегічне значення для оборони та відновлення країни;
- використання багатих операційних наборів даних реального світу у високопродуктивних середовищах.

Перелік таких напрямів підлягає регулярному перегляду з урахуванням технологічного розвитку та результатів практичного впровадження.

Реалізація цієї стратегічної цілі виходить за межі розвитку штучного інтелекту як окремого сектору та розглядає його як універсальний чинник наукового і технологічного прогресу. Посилення спроможностей застосування штучного інтелекту в науці, зокрема через розвиток дослідницької інфраструктури, спільних наборів даних та оновлення дослідницьких і освітніх практик, є необхідною умовою інновацій у медицині, економіці, обороні, державному управлінні та інших пріоритетних сферах. Це передбачає перехід від

поодиноких дослідницьких проектів до відтворюваних процесів експериментування, масштабування та комерціалізації.

Крім того, ця стратегічна ціль також спрямована на зміцнення внутрішнього потенціалу України у сфері розроблення, адаптації та виробництва систем штучного інтелекту, зменшуючи залежність від виключного використання іноземних рішень. Україна володіє значними передумовами для такого розвитку, зокрема потужною базою ІТ-фахівців, динамічною стартап-екосистемою, практичним досвідом застосування штучного інтелекту в умовах збройної агресії та зростаючою інтеграцією з європейськими інноваційними програмами.

Для досягнення цієї стратегічної цілі Україна у короткостроковій перспективі надає пріоритет швидкому впровадженню рішень на основі штучного інтелекту з використанням доступних глобальних технологій із паралельними інвестиціями у розвиток власних виробничих і технологічних спроможностей. Стратегічна автономія забезпечується через використання відкритого програмного забезпечення, відкритих або перевірюваних ваг моделей, а також механізмів, що сприяють переносності рішень і зменшенню залежності від окремих постачальників.

Одночасно формується національна екосистема відкритих компонентів штучного інтелекту, включаючи моделі, інструменти адаптації, системи пошуку та безпеки, набори даних і засоби оцінювання. Важливу роль у масштабуванні відіграють державні закупівлі та стратегічні партнерства з глобальними постачальниками, що забезпечують доступ до конкурентних умов постачання з урахуванням національних потреб України.

У результаті до 2030 року Україна забезпечує інтегрований розвиток інновацій та виробництва у сфері штучного інтелекту, зменшує ризики технологічної залежності та посилює свою роль в європейській і глобальній екосистемі штучного інтелекту.

Стратегічна ціль також спрямована на подолання недостатньої представленості української мови, контексту та культурних особливостей у базових і генеративних моделях. Забезпечення якісного функціонування систем штучного інтелекту державною мовою розглядається як складова національного суверенітету, інформаційної безпеки та стійкості. До 2030 року Україна забезпечує широке впровадження високоякісних рішень на основі штучного інтелекту, що функціонують державною мовою, у державному управлінні, освіті, медіа та приватному секторі, а також підтримує розвиток кримськотатарської та інших мов меншин у великих мовних моделях.

Прискорене впровадження штучного інтелекту супроводжується належними механізмами захисту, управління та підзвітності. Підхід до регулювання є поетапним і передбачає початкову орієнтацію на добровільну участь суб'єктів із подальшим переходом до обов'язкових вимог після досягнення достатнього рівня зрілості практик та інструментів. До 2030 року

Україна забезпечує операційну надійність використання штучного інтелекту через прозоре інформування про його застосування, чітке визначення відповідальності, ефективні механізми захисту прав і відшкодування шкоди, а також пропорційне управління ризиками для систем із значним впливом.

Інтеграція відповідальних практик штучного інтелекту в процеси впровадження, використання проекту «Sandbox для ШІ та блокчейн-рішень», державні закупівлі та внутрішні інституційні процедури забезпечує розвиток управлінської спроможності та узгодження національної політики з вимогами Регламенту Європейського Союзу про ШІ. У результаті відповідальний та довірчий штучний інтелект розглядається як фактор конкурентної переваги, що забезпечує швидке, безпечне та легітимне впровадження технологій.

Показники стратегічної цілі	Базове значення показника (2026)	Проміжне значення показника (2028)	Цільове значення показника (2030)
Обсяг високоякісних текстових наборів даних українською мовою у відкритому доступі, (токени)	60 млрд	100 млрд	200 млрд
Юридичні особи, які активно використовують штучний інтелект за допомогою субсидованих або спільних обчислювальних ресурсів (одиниці)	0*	500	1000
Українські компанії у галузі штучного інтелекту (одиниці)	243 (2023 рік)	500	1000

*Відсутня інформація щодо базового показника.

Завдання Стратегічної цілі 2, показники їх виконання, очікувані результати

Завдання 1. Забезпечення відкритості та фінансової доступності інструментів штучного інтелекту для широкого кола користувачів

Очікувані результати:

прийнято відповідну постанову Кабінету Міністрів України та введено в експлуатацію програмно-апаратний комплекс «Фабрика штучного інтелекту»;

опубліковано найкращі практики використання моделей відкритого коду і міграції штучного інтелекту, включаючи вихідні дані, експорт/передачу ваги, сумісні формати та SLA для припинення та міграції;

оприлюднено компоненти для розробки великих мовних моделей, під відкритими ліцензіями, та створено національного репозиторію відкритих компонентів (Weights Commons);

запроваджено міжвідомчий алгоритм постійного моніторингу експортних політик держав-партнерів та реалізовано комплекс превентивних дипломатичних заходів, наслідком яких є збереження для України статусу надійного імпортера і недопущення включення держави до обмежувальних експортних списків щодо апаратного та програмного забезпечення для штучного інтелекту;

опубліковано інформацію в Національній електронній науково-інформаційній системі про наукових і науково-педагогічних працівників, які працюють у галузі штучного інтелекту;

оприлюднено на Єдиному державному веб-порталі відкритих даних не менше ніж 20 текстових наборів відкритих даних для підтримки розвитку та впровадження рішень на основі штучного інтелекту.

Показники до завдання	Базове значення показника (2026)	Проміжне значення показника (2028)	Цільове значення показника (2030)
Частка державних органів, що мають доступ до суверенної інфраструктури штучного інтелекту (відсотки)	0*	15	100
Юридичні особи, які активно впроваджують штучний інтелект, використовуючи субсидовані або спільні обчислювальні потужності (кількість)	0*	≥500	≥1000
Системи штучного інтелекту в державному секторі, що відповідають стандартам мобільності і відкритості (відсотки)	0*	≥50	≥90

Обсяг високоякісних текстових наборів даних українською мовою у відкритому доступі, (токенів)	60 млрд	100 млрд	150 млрд
---	---------	----------	----------

*Відсутня інформація щодо базового показника.

Завдання 2. Стимулювання інноваційної діяльності та виробництва власних продуктів на базі систем штучного інтелекту на території України

Очікувані результати:

запущено спеціалізовані акселераційні програми та грантові інструменти для стартапів у сфері штучного інтелекту на базі Фонду розвитку інновацій та проведено співфінансування стартапів спільно з приватними венчурними фондами (matching grants);

створено та оприлюднено на офіційному вебсайті Мінцифри каталог експортного потенціалу (не менше 100 компаній) та проведено PR-кампанію у провідних міжнародних медіа та забезпечено синхронізацію цілей українських компаній до ініціатив ЄС (зокрема Apply AI) та міжнародних ланцюгів доданої вартості;

забезпечено надання цільової безповоротної фінансової допомоги за рахунок коштів державного бюджету у вигляді грантів для здобуття вищої освіти, зокрема за спеціальностями у сфері штучного інтелекту;

створено й оцифровано національний корпус українських текстів, доступний для розробників мовних моделей та розроблено і впроваджено механізм використання об'єктів інтелектуальної власності для навчання моделей штучного інтелекту;

прийнято відповідну постанову Кабінету Міністрів України та забезпечено створення щонайменше однієї великої мовної моделі (LLM), оптимізованої для української мови та опублікованої за відкритою ліцензією, яка уможливило також комерційне використання моделі;

Показники до завдання	Базове значення показника (2026)	Проміжне значення показника (2028)	Цільове значення показника (2030)
Кількість українських компаній у галузі штучного інтелекту (кількість)	243 (2023 рік)	≥500	≥1000
Кількість випускників, що завершили навчання на	Підлягає затвердженню	≥1000	≥5000

другому (магістерському) та третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти за освітніми програмами з штучного інтелекту щороку, дезагреговані за статтю, віком та іншими показниками (особи) (кількість)			
Кількість фахівців у галузі штучного інтелекту (кількість)	6100	15 000	30 000
Кількість жінок-фахівців у галузі штучного інтелекту (відсоток від загальної кількості фахівців у сфері штучного інтелекту) (кількість)	17	30	50

Завдання 3. Формування середовища відповідального використання штучного інтелекту

Очікувані результати:

офіційний вебсайт Мінцифри доповнено розділом щодо добровільної оцінки систем штучного інтелекту за методологією HUDERIA, яка дозволяє розробникам автоматизовано ідентифікувати етичні ризики та отримувати рекомендації щодо забезпечення прозорості алгоритмів;

розроблено стандарт кіберзахисту для систем штучного інтелекту;

визначено перелік категорій систем штучного інтелекту, для яких передбачено обов'язкову підтримку автономного (офлайн) режиму функціонування, а також затверджено технічні вимоги та процедури оцінки відповідності таких систем.

Показники до завдання	Базове значення показника (2026)	Проміжне значення показника (2028)	Цільове значення показника (2030)
Частка систем штучного інтелекту в державному секторі, що містять	0*	≥ 70	100

інформацію про прозорість (відсотки)			
--------------------------------------	--	--	--

*Відсутня інформація щодо базового показника.

Стратегічна ціль 3. Забезпечення фундаментальних основ розвитку штучного інтелекту

Стратегічна ціль 3 спрямована на формування та підтримку умов, необхідних для масштабного та сталого впровадження штучного інтелекту. Ця стратегічна ціль охоплює створення сприятливого середовища для досягнення інших стратегічних цілей, зокрема розвиток стійкої обчислювальної та енергетичної інфраструктури, формування високоякісних, сумісних і готових до використання екосистем даних, розвиток навичок і системи освіти, що відповідають вимогам до штучного інтелекту, для працівників усіх рівнів, запровадження ефективних і надійних рамок управління, а також розширення міжнародного партнерства та залучення інвестицій.

У той час як попередні стратегічні цілі фокусуються на безпосередньому розгортанні та розвитку можливостей, ця стратегічна ціль гарантує створення сприятливого середовища - інфраструктури, навичок та даних - для підтримки широкого й відповідального використання штучного інтелекту в економіці та державному секторі.

Стале впровадження штучного інтелекту залежить не лише від технологічних рішень, а й від рівня довіри, наявності відповідних навичок, доступу до фінансування та інституційної спроможності.

У зв'язку з цим ця стратегічна ціль передбачає скоординовані дії між постачальниками послуг, закладами освіти, регуляторними органами, інститутами громадянського суспільства та міжнародними партнерами з метою забезпечення інклюзивності, безпеки та відповідності європейським і міжнародним стандартам. Послідовне зміцнення зазначених факторів паралельно з впровадженням штучного інтелекту має запобігти виникненню системних обмежень та ризиків, які можуть стримувати масштаби застосування, уповільнювати поширення або підірвати суспільну довіру.

З огляду на безпековий контекст України, зазначені фактори визначено як стратегічний пріоритет для забезпечення технологічного суверенітету та довгострокової конкурентоспроможності. Спільні основи розбудовуються з урахуванням вимог стійкості та повної сумісності з європейськими та глобальними екосистемами штучного інтелекту.

До 2030 року Україна визначає ціль створення стійкої, безпечної та масштабованої інфраструктури для підтримки застосування штучного інтелекту

в обороні, державному управлінні, наукових дослідженнях та пріоритетних секторах економіки.

Реалізація Стратегічної цілі 3 спрямована на зменшення стратегічної залежності від іноземних обчислювальних ресурсів для чутливих робочих навантажень та формування передумов для інтеграції України до глобального ринку обчислювальних потужностей для штучного інтелекту. Досягнення повного потенціалу у цьому напрямі розглядається як довгостроковий процес, що може тривати за межами 2030 року, з орієнтиром на період до 2035 року.

Починаючи з 2019 року, Україна досягла суттєвого прогресу у розвитку цифрових навичок населення, рівень яких у середньому перевищує показники держав – членів Європейського Союзу. Водночас їх практичне застосування залишається нерівномірним. За умов зростання індивідуального використання цифрових технологій рівень впровадження в діяльності суб'єктів господарювання є недостатнім, а дефіцит професійних навичок у сфері розвитку штучного інтелекту суттєво обмежує масштаби використання таких технологій.

Водночас Україна продемонструвала високу адаптивність у сфері освіти, зокрема шляхом запровадження дистанційного навчання під час пандемії COVID-19, розвитку вебплатформи дистанційного навчання «Всеукраїнська школа онлайн» (понад 7 млн переглядів), що містить цифрові навчальні матеріали для учнів 1-11 класів, методичні матеріали для вчителів та діагностичні тести.

Згідно із дослідженням «AI-екосистема України: таланти, компанії, освіта» (2024), проведеним громадською спільнотою «AI House» спільно з Мінцифри, станом на 2023 рік в Україні функціонувало 243 компанії у галузі штучного інтелекту, у тому числі дві компанії-«єдинороги» (приватні компанії, що залучили венчурні інвестиції та мають ринкову оцінку у розмірі понад 1 млрд доларів США), а чисельність фахівців у галузі штучного інтелекту та галузі машинного навчання становила близько 6 100 осіб. Переважна частина наявного кадрового потенціалу зосереджена у галузі комп'ютерного зору, яка дозволяє комп'ютерам отримувати, аналізувати та інтерпретувати візуальні дані (зображення та відео), подібно до людського зору, та суміжних з обороною застосуваннях. Водночас досвід України у сферах базових моделей, зокрема великих мовних моделей, агентних систем штучного інтелекту та операційних практик розгортання і моніторингу систем машинного навчання залишається обмеженим. Це зумовлює потребу у цільових програмах, спрямованих на розширення наявних компетенцій у галузі комп'ютерного зору до ширших можливостей штучного інтелекту, включаючи інженерію великих мовних моделей, розроблення продуктивних рішень та забезпечення безпеки.

Згідно з дослідженням «Динаміка технологічної галузі під час війни: результати IT Research Ukraine 2023» від Львівського IT Cluster до початку повномасштабної агресії загальна чисельність IT-фахівців в Україні перевищувала 300 000 осіб, що формувало значний потенціал для

масштабування можливостей у сфері розвитку штучного інтелекту, попри подальший відтік кадрів за кордон.

Потужності внутрішніх центрів обробки даних є обмеженими, а доступ до високопродуктивних обчислювальних ресурсів для МСП та дослідників залишається фрагментованим. Попри ці технічні обмеження, Україна демонструє високі показники у сфері даних: у 2025 році Україна входить до четвірки європейських країн за рівнем зрілості відкритих даних відповідно до рейтингу European Open Data Maturity, а публічні електронні реєстри формують міцну основу для розвитку рішень на основі штучного інтелекту.

Збройна агресія проти України призвела до суттєвих змін у стані національної інфраструктури. Систематичні атаки на енергетичну систему зумовили перехід від статусу значного експортера електроенергії з відносно низькою собівартістю виробництва, зокрема завдяки потужностям атомної енергетики, до регулярних дефіцитів електропостачання. Інфраструктура електронних комунікаційних мереж зазнає додаткового навантаження внаслідок фізичних пошкоджень та зношеності магістральних мереж, проте успішно забезпечує поточні потреби індустрії. Водночас, для повномасштабного впровадження рішень на основі штучного інтелекту та їх сталого розвитку у перспективі, критично необхідно передбачити розширення пропускну здатності каналів передачі даних - як міжнародних з'єднань, так і внутрішньодержавних магістралей. Це нерозривно пов'язано з потребою будівництва нових центрів обробки даних, масштаби яких у десятки разів перевищуватимуть існуючі.

Інфраструктурні обмеження суттєво впливають на готовність України до впровадження штучного інтелекту. У звіті «П'ята швидка оцінка завданої шкоди та потреб України» (RDNA5), підготовленому Урядом України, Групою Світового банку, Європейською Комісією та Організацією Об'єднаних Націй, зазначається, що внаслідок воєнних дій критична інфраструктура зазнала значних втрат, у зв'язку з чим виникає потреба у диференційованому підході до оцінки збитків та планування відновлення. Станом на кінець 2025 року інфраструктура електронних комунікацій зазнала прямих збитків на суму 2,5 млрд доларів США.

Разом з тим у різних секторах спостерігається нерівномірність у підходах до управління даними, їх сумісності, документації та стандартів якості, а значна частина наборів даних високої цінності ще не відповідає вимогам для використання у системах штучного інтелекту.

Система освіти стикається з кадровими викликами, зокрема старінням викладацького складу у галузях науки, технології, інженерії, математики та невідповідністю окремих освітніх програм сучасним технологічним практикам. Аналогічні обмеження характерні і для системи підготовки державних службовців, що ускладнює інтеграцію штучного інтелекту в публічне управління.

Разом з тим розвиток стримується низкою структурних обмежень. Згідно з таблицею, опублікованою World Bank Group «Витрати на дослідження та розробки України», витрати на наукові дослідження та розробки становлять близько 0,3 % ВВП, порівняно з 2,3 % у країнах Європейського Союзу, що обмежує внутрішні спроможності в області досліджень і виробництва рішень на основі штучного інтелекту.

Відповідно до дослідження медіаресурсу AIN.UA «Від буму стартапів до воєнних викликів: як змінився ринок венчурного капіталу в Україні протягом десятиліття», ринок венчурного капіталу залишається обмеженим: обсяг інвестицій у 2021 році становив близько 22 млрд грн, при цьому фінансування на ранніх стадіях розвитку є недостатнім. Також, за даними дослідження «AI-таланти України: досвід, виклики та бачення майбутнього» від громадської спілки AI House, університети зберігають наявність потужних дослідницьких груп у сфері розвитку штучного інтелекту та 106 освітніх програм відповідного спрямування, однак стикаються з хронічним недофінансуванням, старінням викладацького складу, застарілими навчальними програмами в окремих дисциплінах та обмеженим доступом до графічних процесорів і великих наборів даних. Крім того, дослідження «Оцінка впливу російського вторгнення на переміщення випускників середніх шкіл в Україні», проведене представниками Humanities and Social Sciences Communications, зазначає, що відтік кадрів після 2022 року додатково зменшив кількість старших викладачів і аспірантів, що негативно впливає на довгостроковий дослідницький і освітній потенціал. Сукупність зазначених чинників знижує здатність України перетворювати наукові результати на готові до промислового впровадження системи штучного інтелекту.

Професійні навички державних службовців також характеризуються міжпоколінневими розривами, що ускладнює інтеграцію змішаних команд із використанням систем штучного інтелекту в державному управлінні.

Підхід України до розвитку навичок у сфері розвитку штучного інтелекту зосереджується на підвищенні індивідуальних компетентностей, а не на підготовці кадрів для окремих роботодавців. Такий підхід забезпечує мобільність навичок та створює ширший економічний ефект.

З огляду на обмежені ресурси, пріоритет надається ефективності витрат шляхом мінімізації вартості підготовки однієї особи та максимізації охоплення. Для цього використовуються цифрові освітні платформи, моделі взаємного навчання та інструменти навчання з використанням штучного інтелекту, що дозволяє знизити вартість підготовки без втрати якості.

Критичним викликом залишається розрив між високим рівнем доступності відкритих даних та обмеженою спроможністю використання стратегічних інформаційних ресурсів. Попри те, що Україна входить до числа європейських лідерів за рівнем зрілості відкритих даних, поза межами відкритого доступу зберігаються суттєві структурні обмеження. Основним бар'єром є правова

невизначеність щодо використання даних (включаючи об'єкти авторського права та публічну інформацію з обмеженим доступом) для навчання систем штучного інтелекту. Також спостерігається фрагментоване управління даними в органах державної влади, недостатня якість, відсутність належної документації та низький рівень взаємодії окремих наборів даних для специфічних потреб штучного інтелекту. Усунення цих обмежень вимагає подолання застарілого підходу до сприйняття даних як допоміжного адміністративного ресурсу та переходу до їх розгляду як стратегічного активу, що підлягає цілеспрямованому розвитку, захисту та використанню.

До 2030 року Україна визначає за мету забезпечити набуття всіма громадянами, незалежно від віку, місця проживання чи рівня доходів, базових і прикладних навичок упевненого та безпечного використання штучного інтелекту в повсякденному житті та професійній діяльності. Це передбачає загальну обізнаність щодо можливостей і обмежень штучного інтелекту, масштабне перенавчання відповідно до потреб ринку праці, а також формування поглиблених технічних компетентностей, необхідних для розвитку вітчизняних інновацій і виробництва у сфері розвитку штучного інтелекту.

Реалізація цієї стратегічної цілі здійснюється із застосуванням двох взаємодоповнювальних механізмів. По-перше, формування базової грамотності у сфері розвитку штучного інтелекту та загальних цифрових навичок забезпечується через масові цифрові платформи, що гарантують доступність за низької вартості підготовки на одну особу. По-друге, професійна перепідготовка здійснюється для визначених сегментів робочої сили шляхом інтенсивних програм, орієнтованих на результат та чітко пов'язаних із можливостями подальшого працевлаштування.

Розвиток навичок у сфері розвитку штучного інтелекту поєднується із заходами з підвищення рівня обізнаності, прозорості та довіри з боку суспільства. Це забезпечує, щоб широке використання штучного інтелекту супроводжувалося розумінням принципів його застосування, легітимністю та поінформованим громадським контролем.

До 2030 року Україна відповідно визначає дані стратегічною національною інфраструктурою та забезпечує наявність високоякісних, сумісних і готових до використання штучним інтелектом наборів даних, доступних для навчання, розгортання та експлуатації систем штучного інтелекту в державному і приватному секторах.

Реалізація цієї стратегічної цілі передбачає формування суверенних національних корпусів даних, зокрема для підтримки штучного інтелекту українською мовою, впровадження уніфікованого управління даними з чітким розподілом відповідальності, а також створення проінноваційної правової бази, що забезпечує правову визначеність для розробників штучного інтелекту за одночасного захисту приватності та безпеки.

Україна входить до числа європейських лідерів за рівнем зрілості відкритих даних, маючи значний обсяг опублікованих наборів даних, які використовуються широким колом користувачів.

Для досягнення цієї стратегічної цілі передбачається реалізація взаємопов'язаних заходів, зокрема: забезпечення правової визначеності шляхом ухвалення комплексних нормативно-правових рішень, що усувають бар'єри для навчання та використання штучного інтелекту з дотриманням прав людини; створення та оприлюднення високоякісних суверенних наборів даних як суспільних благ із пріоритетом для українськомовних корпусів; а також впровадження єдиного підходу до управління даними, який визначає ролі та відповідальність і забезпечує дотримання стандартів якості протягом усього життєвого циклу даних.

Показники стратегічної цілі	Базове значення показника (2026)	Проміжне значення показника (2028)	Цільове значення показника (2030)
Сумарна пікова продуктивність обчислювальної інфраструктури для завдань штучного інтелекту точністю FP16/BF16, (петафлопс)	0,1	10	50
Частка осіб віком 16–74 років, які користуються штучним інтелектом для роботи, саморозвитку та розваг, (відсотки)	42 (2025 рік)	55	70
Набори даних високої цінності, опубліковані як готові до використання штучним інтелектом (одиниці)	0*	50	100

*Відсутня інформація щодо базового показника.

Завдання Стратегічної цілі 3, показники їх виконання, очікувані результати

Завдання 1. Розвиток інфраструктури: утвердження України як регіонального хабу обчислювальних потужностей для штучного інтелекту.

Очікувані результати:

впроваджено прискорену процедуру видачі дозволів для проектів центрів обробки даних, виробництва апаратного забезпечення та розгортання мереж надвисокої пропускної здатності та фінансові інструменти для інвестицій у центри обробки даних штучного інтелекту;

залучено нові інвестиції, які дають можливість проектування та будівництва достатніх нових генеруючих потужностей та систем зберігання електричної енергії;

освоєння нових генеруючих потужностей та систем зберігання електричної енергії;

створено міжвідомчу робочу групу та визначено пріоритетні майданчики для розміщення захищених центрів обробки даних та проведено оцінку можливості використання захисних споруд цивільного захисту для розміщення захищених центрів обробки даних.

Показники до завдання	Базове значення показника (2026)	Проміжне значення показника (2028)	Цільове значення показника (2030)
Сумарна пікова продуктивність обчислювальної інфраструктури для завдань штучного інтелекту (точність FP16/BF16)	0,1 Пфлопс	10 Пфлопс	50 Пфлопс
Приватні капітальні витрати на інфраструктуру обчислювальних потужностей/дата-центрів для штучного інтелекту (млн гривень)	50	250	750

Завдання 2. Формування професійних навичок та компетентностей, необхідних для масштабного впровадження штучного інтелекту.

Очікувані результати:

запроваджено трирівневу систему сертифікації (базовий, професійний та просунутий рівні) на Єдиному державному веб-порталі цифрової освіти «Дія.Освіта»;

запроваджено галузеві програми «швидкого навчання» (Upskilling) для фахівців, включаючи фахівців сектору безпеки (не менше 5000 осіб), реалізовано програму «AI Leadership» для керівників (не менше 200 сертифікованих осіб) та впроваджено магістерську програму рівня Executive для суб'єктів господарювання і державного сектору;

розроблено спеціалізовані профілі компетентностей у галузі штучного інтелекту для фахівців сектору безпеки (аналітиків, кіберфахівців, оперативних працівників) (грудень 2030 р.).

Показники до завдання	Базове значення показника (2026)	Проміжне значення показника (2028)	Цільове значення показника (2030)
Частка осіб віком 16–74 років, які користуються штучним інтелектом для роботи, саморозвитку та розваг (відсотки)	42 (2025 рік)	≥ 55	≥ 70
Працівники з підтвердженими навичками в галузі штучного інтелекту (кількість осіб з накопичувальними кваліфікаціями)	0*	500 000	1 млн
Жінки з підтвердженими навичками в галузі штучного інтелекту (кількість)	0*	≥250 000	500 000

*Відсутня інформація щодо базового показника.

Завдання 3. Створення стратегічної національної інфраструктури даних, готових для обробки системами штучного інтелекту

Очікувані результати:

на Єдиному державному веб-порталі відкритих даних оприлюднено не менше ніж 10 наборів даних високої цінності та дослідницьких даних, створення яких здійснюється за рахунок публічних коштів, у машиночитаному форматі, придатному для навчання моделей штучного інтелекту;

опубліковано метадані щодо наявних та доступних даних, які можна отримати на запит.

Показники до завдання	Базове значення показника (2026)	Проміжне значення показника (2028)	Цільове значення показника (2030)
Набори даних високої цінності, опубліковані як готові до використання штучним інтелектом (одиниці)	0*	50	100
Практики готові до використання штучним інтелектом даних в органах державної влади шляхом впровадження спеціалізованих інструкцій та проведення навчальних заходів	0*	20	30

*Відсутня інформація щодо базового показника.

Стратегічна ціль 4. Забезпечення ефективного врядування для швидкого та відповідального впровадження штучного інтелекту

Ця стратегічна ціль ґрунтується на поєднанні швидкого впровадження та ітеративного розвитку рішень у пріоритетних сферах із відповідальним управлінням ризиками. Система управління у сфері розвитку штучного інтелекту спрямована на досягнення таких завдань у державному управлінні та економіці в цілому: спрощення та прискорення впровадження шляхом використання спільних компонентів, стандартизованих процедур закупівель і фінансування та забезпечення переходу від пілотних проєктів до масштабованих рішень; гарантування безпечного та легітимного використання штучного інтелекту через прозорість, підзвітність, захист прав та підготовку нормативно-правової бази відповідно до вимог Європейського Союзу; а також підтримку європейської та міжнародної інтеграції України.

Ключовим принципом побудови системи управління є використання наявних та ефективних механізмів цифрової трансформації. Україна сформуvala розвинену інституційну основу у вигляді Національної програми інформатизації, мережі заступників керівників відповідних органів з питань цифрового розвитку, цифрових трансформацій і цифровізації (CDTO), обов'язкових технічних стандартів та системи забезпеченої міжвідомчої взаємодії. Реалізація політики у сфері розвитку штучного інтелекту не передбачає створення паралельних

інституцій, а ґрунтується на розширенні та адаптації чинних механізмів з урахуванням специфіки технологій штучного інтелекту, що забезпечує узгодженість рішень, мінімізацію бюрократичних витрат та ефективне правозастосування.

Модель управління реалізується за матричним принципом і поєднує централізовану координацію та спільну інфраструктуру з чіткою відповідальністю Мінцифри за трансформацію відповідних секторів і надання публічних (електронних публічних) послуг.

Впровадження рішень на основі штучного інтелекту здійснюється міністерствами через команди під керівництвом заступників керівників відповідних органів з питань цифрового розвитку, цифрових трансформацій і цифровізації (CDTO) із залученням визначених відповідальних осіб з питань штучного інтелекту та використанням уніфікованих методик і компонентів.

Регуляторний підхід до управління штучним інтелектом реалізується поетапно. На першому етапі (2026–2028 роки) пріоритет надається координації та стимулюванню впровадження шляхом застосування інструментів м'якого права, зокрема проекту «Sandbox для ШІ та блокчейн рішень», добровільних кодексів поведінки, стандартів і вимог до державних закупівель.

У цей період Мінцифри та WINWIN AI Centre of Excellence виконують функції основних координаторів з метою нарощування спроможності та підготовки до дотримання регуляторних вимог. Україна запроваджує національну систему класифікації систем штучного інтелекту за рівнями ризику, побудовану на основі рамки Регламенту Європейського союзу про ШІ, адаптованої до умов воєнного стану, особливостей застосування штучного інтелекту у сфері національної безпеки та оборони, а також організаційних і фінансових спроможностей держави.

На другому етапі (2028–2030 роки) із запровадженням законодавства у сфері розвитку штучного інтелекту та початком функціонування єдиного цифрового регулятора здійснюється перехід до повноцінного інституційного нагляду та правозастосування з метою забезпечення відповідності праву Європейського Союзу.

Реалізація державної політики у сфері розвитку штучного інтелекту потребує гнучкої моделі врядування, здатної забезпечити баланс між швидкістю технологічного розвитку та управлінням ризиками. Система управління спрямована на досягнення трьох взаємопов'язаних цілей: забезпечення простого і швидкого впровадження технологій через стандартні механізми закупівель та масштабування, гарантування безпеки й легітимності їх застосування, а також підтримку інтеграції України до європейського та міжнародного цифрового простору.

Національний підхід до розвитку штучного інтелекту гармонізується із законодавством та програмними цілями Європейського Союзу, зокрема Програмою політики ЄС «Цифрове десятиліття 2030», започаткованою

Рішенням (ЄС) 2022/2481 Європейського Парламенту та Ради від 14 грудня 2022 року. Відповідно до встановлених орієнтирів до 2030 року не менше 75 % суб'єктів господарювання мають інтегрувати у свою діяльність хмарні технології, інструменти штучного інтелекту або механізми обробки великих даних. Такий підхід узгоджується з планом дій Європейського Союзу «Континент штучного інтелекту» COM (2025)165 від 09 квітня 2025 року та ініціативою Європейської Комісії «InvestAI», спрямованими на залучення державних і приватних інвестицій для створення суверенних і надійних технологічних потужностей.

Стратегічний вектор Європейського Союзу базується на людиноцентричному підході та Регламенті Європейського Союзу про ШІ, який запроваджує ризик-орієнтовану модель регулювання, вимоги прозорості для моделей загального призначення та заборону шкідливих практик. Ця система доповнюється Регламентом Європейського Союзу № 2023/2854 Європейського Парламенту та Ради від 13 грудня 2023 року щодо справедливого доступу до даних та їх використання і Регламентом Європейського Союзу № 2022/868 Європейського Парламенту та Ради від 30 травня 2022 року про європейське управління даними. Водночас значна увага приділяється розвитку інфраструктури через мережу суперкомп'ютерів EuroHPC, створення фабрик штучного інтелекту, Академію навичок зі штучного інтелекту, Європейський оборонний фонд та інструменти міжнародного партнерства.

Розвиток штучного інтелекту в Україні здійснюється у тісній взаємодії з Європейським Союзом та ґрунтується на курсі на європейську і євроатлантичну інтеграцію, закріпленому конституційними змінами 2019 року. Україна послідовно забезпечує наближення національного законодавства до *acquis communautaire*, зокрема цифрового *acquis*, з метою інтеграції до Єдиного європейського ринку. Одним із ключових напрямів такого наближення є проактивна підготовка до імплементації Регламенту Європейського Союзу про ШІ.

Управління сферою розвитку штучного інтелекту не передбачає створення нових паралельних інституцій, а базується на розширенні функцій існуючих органів і механізмів. Це дозволяє мінімізувати бюрократичне навантаження, уникнути дублювання функцій та використовувати інструменти правозастосування, що вже довели свою ефективність на практиці.

Ключовою проблемою залишається фрагментарність підходів до регулювання та недостатня інституційна спроможність органів влади для роботи з новітніми технологіями в умовах правової невизначеності. Це зумовлює ризик виникнення ізольованих технологічних рішень через відсутність єдиної методологічної бази на початкових етапах впровадження. Крім того, наявний дефіцит обчислювальних потужностей та обмежений доступ до високопродуктивних ресурсів створюють бар'єри для масштабування рішень, що вимагає негайного нарощування інституційного потенціалу та формування

довіри до технологій перед переходом до етапів жорсткого регулювання. Значущою проблемою є відсутність прийнятих національних стандартів унеможливило сертифікацію систем штучного інтелекту з високим рівнем ризику (відповідно до вимог Регламенту Європейського Союзу про ШІ), зокрема проведення оцінки відповідності та застосування таких систем у державних закупівлях.

Критичним викликом на сучасному етапі залишається забезпечення балансу між динамічним технологічним прогресом та регламентованим управлінням ризиками, що потребує підготовки суб'єктів ринку та державних інституцій до майбутніх регуляторних вимог, що випливають із права ЄС.

Основним бар'єром є правова невизначеність щодо використання даних, включаючи об'єкти авторського права та публічну інформацію з обмеженим доступом, для навчання систем штучного інтелекту, що посилюється фрагментованим управлінням даними в органах державної влади. Також суттєвим викликом є необхідність трансформації функцій нагляду у статутне правозастосування після 2028 року для забезпечення повної відповідності національної правової системи положенням Регламенту Європейського Союзу про ШІ. При цьому пріоритетним завданням залишається мінімізація бюрократичного навантаження та уникнення дублювання функцій при розширенні повноважень існуючих інституцій та переході від сприйняття даних як адміністративного ресурсу до їх розгляду як стратегічного активу.

Україна володіє розвиненою інфраструктурою, яка включає Національну програму інформатизації, мережу заступників керівників відповідних органів з питань цифрового розвитку, цифрових трансформацій і цифровізації (CDTO) та налагоджену інтероперабельність через систему електронної взаємодії державних електронних інформаційних ресурсів «Трембіта», що створює унікальний фундамент для швидкої дифузії інновацій. Використання спільної методологічної бази та технологічних компонентів, розроблених Мінцифри, дозволяє уніфікувати підходи в усіх секторах, мінімізуючи витрати на розробку.

Перший етап реалізації цієї стратегічної цілі дає можливість для використання інструментів «м'якого права», що стимулює розвиток галузі та готує підґрунтя для повноцінного запуску Єдиного цифрового регулятора до 2030 року.

Другий етап, розрахований на 2028–2030 роки, передбачає перехід до інституційного регулювання, пов'язаного з набранням чинності профільним законом про штучний інтелект та початком повноцінного функціонування Єдиного цифрового регулятора. Функції нагляду трансформуються у статутне правозастосування, що забезпечить повну відповідність національної правової системи положенням Регламенту Європейського Союзу про ШІ.

Показники стратегічної цілі	Базове значення	Проміжне значення	Цільове значення
-----------------------------	-----------------	-------------------	------------------

	показника (2026)	показника (2028)	показника (2030)
Частка органів виконавчої влади, в яких розширено повноваження підрозділів та відповідних заступників керівників з питань цифрового розвитку, цифрових трансформацій і цифровізації на сферу штучного інтелекту (відсотків)	0*	70	100
Пріоритетні сектори із затвердженими планами дій та дорожніми картами щодо штучного інтелекту (кількість)	0*	5	10

*Відсутня інформація щодо базового показника.

Завдання Стратегічної цілі 4, показники їх виконання, очікувані результати

Завдання 1. Розбудова інституційної спроможності та ресурсної бази для державного управління у сфері розвитку штучного інтелекту

Очікувані результати:

пройшли навчання не менше 500 державних службовців через запроваджену спеціалізовану програму підвищення кваліфікації для державних службовців категорії «А» та «Б» з питань управління проектами у сфері штучного інтелекту;

розроблено та затверджено типові кваліфікаційні вимоги до постачальників, стандартизовані технічні специфікації, методику визначення ключових показників ефективності (КРІ) впровадження таких систем, опубліковано бібліотеку типових специфікацій у системі Prozorro;

прийнято відповідну постанову Кабінету Міністрів України щодо розширення повноважень підрозділів з питань цифрового розвитку, цифрових трансформацій і цифровізації центральних та місцевих органів виконавчої влади, а також заступників керівників центральних органів виконавчої влади, обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій (військових адміністрацій) з питань цифрового розвитку, цифрових трансформацій і

цифровізації щодо координації впровадження технологій штучного інтелекту та моніторингу їх використання;

затверджено не менше 5 галузевих дорожніх карт розвитку та використання штучного інтелекту в реальних секторах економіки;

кількість державних органів, що затвердили внутрішні плани впровадження штучного інтелекту - 100%;

затверджено класифікаційну рамку з окремими положеннями щодо оборонних та безпекових систем;

пройшли навчання не менше 200 посадових осіб сектору безпеки (щорічно) на базі Національної академії Служби безпеки.

Показники до завдання	Базове значення показника (2026)	Проміжне значення показника (2028)	Цільове значення показника (2030)
Кількість затверджених галузевих дорожніх карт розвитку штучного інтелекту (оборона, освіта, медицина, енергетика, агросектор тощо) (кількість)	0*	5	10
Частка центральних органів виконавчої влади, які оновили плани цифрової трансформації заходами з автоматизації внутрішніх процесів на базі штучного інтелекту (відсотки)	0*	100	100 (підтримка та оновлення)
Частка органів виконавчої влади, в яких розширено повноваження підрозділів та відповідних заступників керівників з питань цифрового розвитку, цифрових трансформацій і цифровізації на сферу штучного інтелекту (відсотків)	0*	70	100

*Відсутня інформація щодо базового показника.

Завдання 2. Забезпечення правового регулювання та гармонізація з європейським цифровим простором

Очікувані результати:

розроблено та внесено на розгляд Кабінету Міністрів України законопроект про штучний інтелект;

розроблено та внесено на розгляд Кабінету Міністрів України законопроект щодо Єдиного цифрового регулятора з покладенням на нього функцій органу ринкового нагляду у сфері штучного інтелекту;

забезпечено прийняття не менше 10 національних стандартів (ДСТУ), гармонізованих із європейськими стандартами CEN/CENELEC, у сфері систем управління якістю штучного інтелекту та оцінки ризиків;

розроблено рекомендації щодо відповідального впровадження та використання систем штучного інтелекту в наукових установах та забезпечено участь українських експертів у тематичній підгрупі Форуму Європейського дослідницького простору.

Показники до завдання	Базове значення показника (2026)	Проміжне значення показника (2028)	Цільове значення показника (2030)
Кількість прийнятих національних стандартів (ДСТУ), гармонізованих з європейськими нормами у сфері штучного інтелекту (стандарти CEN/CENELEC/ETSI) (кількість)	0*	10	30
Кількість виконаних завдань Дорожньої карти інтеграції України до Європейського дослідницького простору у частині полегшення та прискорення відповідального використання штучного інтелекту в науці (кількість)	0*	2	5

*Відсутня інформація щодо базового показника

Порядок проведення моніторингу, оцінки стану реалізації цієї Стратегії та звітування

Моніторинг та оцінка стану реалізації цієї Стратегії проводяться Мінцифри, за участю інших центральних та місцевих органів виконавчої влади,

органів місцевого самоврядування, інших заінтересованих сторін, залучених до виконання завдань, спрямованих на досягнення стратегічних цілей.

З метою реалізації цієї Стратегії затверджуються операційні плани заходів, що містять послідовні заходи, спрямовані на досягнення цілей цієї Стратегії. У зазначених планах заходів передбачаються шляхи (завдання і заходи) досягнення стратегічних цілей цієї Стратегії.

Оцінювання результатів реалізації Стратегії проводить Мінцифри під час підготовки щорічних звітів з урахуванням індикативних показників для проведення моніторингу реалізації цієї Стратегії.

Результати моніторингу використовуються для розроблення операційного плану заходів з реалізації цієї Стратегії на наступний період.

Обсяг фінансових, матеріально-технічних, людських та інших ресурсів

Реалізація цієї Стратегії здійснюється в межах видатків, передбачених розпорядником бюджетних коштів, відповідальним за виконання завдань і заходів Стратегії, та інших джерел, не заборонених законодавством.
